

ZMĚNY V ŠVP k 1. 9. 2016:

1. V celém textu se používá **terminologie v souladu s právními předpisy** (s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných).

Jedná se především o náhradu označení

žák se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním, platným termínem **žák s přiznanými podpůrnými opatřeními**

2. Zcela nově popsána **pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.**

3. Nově upraven text, který popisuje **zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných** - **popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP** mimořádně nadaného žáka.

4. **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření** je v ŠVP uvedena v charakteristice ŠVP jen odkazem na RVP ZV

Dodatek ke ŠVP ZV č. 5

Č.j. 199/2016/ZŠ

VERZE ŠVP

platná od 1. 9. 2016

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciální vzdělávacími potřebami

3.3.1. Žáci s příznanými podpůrnými opatřeními

PLPP (plán pedagogické podpory) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od **třetího** stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána **minimální doporučená úroveň** pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení (PPP) rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s příznaným podpůrným opatřením. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

3.3.2. Pravidla pro zapojení dalších subjektů

do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);

Usilujeme o uplatnění těchto žáků v dalším životě. Tomuto cíli přizpůsobujeme i nabídku volitelných předmětů a zájmových kroužků. Spolupracujeme i se středisky výchovné péče (např. Mimóza v Ústí nad Orlicí).

Logopedická péče (1. stupeň)

Porucha řečového rozvoje do značné míry žáka znevýhodňuje a zvyšuje riziko selhání. Proto budou v 1. a 2. třídách vyhledáváni žáci s nedostatečnými komunikačními kompetencemi. Po poradě s rodiči bude těmto žákům doporučena odborná logopedická péče.

3.3.3. Zodpovědné osoby

a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a vede kartotéku těchto žáků.

Pedagogičtí pracovníci jsou v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) seznamováni se současnými trendy, metodikou a možnostmi práce s těmito žáky.

3.3.4. Specifikace provádění podpůrných opatření

a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například: dělení a spojování hodin, prodloužení základního vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin;

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- uplatnění principu diferenciacce a individualizace při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky

Využívané metody se zaměřují na usnadnění vzdělávání žáků a rozvíjení jejich osobnosti (sebedůvěra, komunikativní dovednosti, volní vlastnosti, motivace). Pro dosažení dobrých výsledků při reedukaci je kladen důraz na aktivní účast žáka, jeho rodičů i učitele, na rozvíjení celé osobnosti žáka a na pozitivní přístup.

b) v oblasti organizace výuky:

- umožnění žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební pomůcky přizpůsobené jeho individuálním potřebám
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků pro práci se žáky se SVP
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka v rámci diagnostiky a případné další pomoci při vzdělávání
- rozšiřování spolupráce školy a rodičů při tvorbě koncepce a systému vzdělávání žáků se SVP
- spolupráce s ostatními školami majícími zkušenosti se vzděláváním žáků se SVP

Specifické vývojové poruchy učení (SVPU) - 1. stupeň

Ve 2. ročníku se pozornost učitelů zaměří na rozpoznání příznaků SVPU, které pak budou se souhlasem rodičů odborně diagnostikovány pracovníky pedagogicko-psychologické poradny:

Dyslexie (neschopnost naučit se číst běžně používanými metodami)

Dysortografie (nápadné nebo i nesmyslné pravopisné chyby, potíže s aplikací pravopisných pravidel)

Dysgrafie (výrazné obtíže v osvojování psaní, celková nápadná neobratnost písemného projevu)

Dyskalkulie (porucha schopnosti operovat s číselnými symboly, obtíže s orientací v číselné řadě, záměna pořadí číslic, problémy v prostorové orientaci)

Specifické vývojové poruchy učení - 2. stupeň

Speciální pedagogickou péčí na 1. stupni dochází postupně k úpravě vývojové poruchy, ale snížení výkonnosti v některých oblastech přetrvává až do dospělosti. Proto je třeba u některých žáků přihlížet k trvajícím příznakům i na 2. stupni a vytvářet pro ně podmínky pro úspěšné vzdělávání.

ŠVP počítá s těmito opatřeními:

Uplatňovat princip individualizace prostřednictvím IVP. Spolupracuje na něm učitel daného předmětu, pedagogicko-psychologická poradna a své stanovisko mají možnost připojit i rodiče. Každý pedagog bude seznámen s výsledky vyšetření žáka v PPP a způsobem práce v jednotlivých vyučovacích předmětech. Z těchto zjištění pak bude vycházet učitel při sestavování PLPP nebo IVP, při práci se žákem v hodině i při klasifikaci.

Umožnit používání dostupných kompenzačních pomůcek a vhodných učebnic podle doporučení PPP.

Zohlednit druh, stupeň a míru znevýhodnění při hodnocení výsledků práce. Pro zjišťování úrovně žakovských vědomostí a dovedností bude učitel volit takové formy a druhy evaluace, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to možné, nebudou žákovi s SVPU zadávány úkoly, které nemůže zvládat na uspokojivé úrovni.

Úzce spolupracovat s rodiči nejen při tvorbě PLPP či IVP, ale i při jejich realizaci. Rodiče na 2. stupni by již měli vědět, jak dítěti pomáhat při překonávání jeho nedostatku. Je proto nutné, aby úzce spolupracovali s vyučujícími a respektovali jejich rady a pokyny.

Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí již od vstupu do školy je ve většině případů jejich nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka, což je příznačné pro většinu příslušníků menšin a etnik, u nichž vzdělávání neprobíhá v jejich mateřském jazyce. Pozornost bude proto u těchto žáků věnována osvojení českého jazyka, ale i seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Na druhé straně bude zajištěna těmto žákům možnost získávat v průběhu školní docházky i takové informace, které jim umožní vybírat si z nich prvky pro budování své vlastní identity.

Dlouhodobým úkolem bude integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti. ŠVP počítá s vypracováním IVP pro tyto žáky, které vycházejí z dobré znalosti rodinného prostředí a využívají výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků.

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek. K identifikaci mimořádného nadání využívá ŠVP pozorování žáků při školní práci, rozboru výsledků jejich práce, hodnocení testů a úloh, rozhovorů se žáky a jejich rodiči, a to za pomoci pedagogicko-psychologické poradny.

3.4.1. Pravidla pro zapojení dalších subjektů

do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);

Usilujeme o uplatnění těchto žáků v dalším životě. Tomuto cíli přizpůsobujeme i nabídku volitelných předmětů a zájmových kroužků. Spolupracujeme i se středisky výchovné péče (např. Mimóza v Ústí nad Orlicí).

3.4.2. Zodpovědné osoby

a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školním metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a vede kartotéku těchto žáků.

Pedagogičtí pracovníci jsou v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) seznamováni se současnými trendy, metodikou a možnostmi práce s těmito žáky.

3.4.3. Specifikace provádění podpůrných opatření

a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Mimořádně nadaní žáci se vyznačují některými příznačnými přístupy k práci a vztahy ke svému okolí i k sobě samým:

- přesah stanovených požadavků u znalostí
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související možný kontroverzní způsob komunikace s učiteli
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh umožňujících kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh z oblasti nadání
- časté přeceňování vlastních schopností
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí